

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Konkurrens- och konsumentverket

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Konkurrens- och konsumentverket (RP 11/2024 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Virve Haapajärvi, arbets- och näringsministeriet
- specialsakkunnig Iiro Ihanamäki, arbets- och näringsministeriet
- dataombudsman Anu Talus, Dataombudsmannens byrå
- projektchef Jarmo Riikonen, Transport- och kommunikationsverket
- ledande sakkunnig Tuomas Rentola, Konkurrens- och konsumentverket.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- kommunikationsministeriet
- Medieförbundet rf.

Inget yttrande av

- Centralförbundet för telekommunikation och informationsteknik, FiCom ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om Konkurrens- och konsumentverket ändras. Enligt förslaget ska det utfärdas kompletterande nationella bestämmelser som hänför sig till Europaparlamentets och rådets förordning om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn. Trots att det är fråga om en förordning som är direkt tillämplig i medlemsstaterna föreslås det kompletterande bestämmelser i syfte att säkerställa att de nationella myndigheterna har tydliga och tillräckliga befogenheter för att kunna bistå Europeiska kommissionen, som ansvarar för genomförandet av förordningen, och i syfte att säkerställa ett effektivt genomförande av förordningen.

Betänkande EkUB 5/2024 rd

Enligt förslaget ska Konkurrens- och konsumentverket vara en central nationell kontaktmyndighet i frågor som gäller förordningen om digitala marknader och trots sekretessbestämmelserna kunna ta emot information som avses i förordningen om digitala marknader av andra nationella myndigheter och lämna ut sådan information till Europeiska kommissionen.

Dessutom ska det till lagen fogas bestämmelser om att Konkurrens- och konsumentverket är den myndighet som bistår Europeiska kommissionen vid inspektioner som genomförs med stöd av förordningen om digitala marknader och vid marknadsundersökningar, och är den myndighet som lämnar en begäran om inledande av en marknadsundersökning.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionen hänför sig till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1925 om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn (nedan *förordningen om digitala marknader*) och innehåller förslag till behövlig nationell lagstiftning. Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Syftet med förordningen om digitala marknader är att trygga konkurrensen på dessa marknader genom att förhindra att de allra största plattformsföretagen tar kontrollen över marknaderna. Genom förordningen påförs de största plattformsföretagen med status som så kallade grindvakter skyldigheter på EU:s inre marknad, och dessa företag förbjuds att tillämpa vissa orättvisa förfaranden som leder till att marknaden koncentreras. Syftet med förordningen är också att med hjälp av enhetliga bestämmelser säkerställa att den inre marknaden fungerar samt att förhindra att regleringen fragmenteras till följd av divergerande nationella lagstiftningslösningar.

Förordningen om digitala marknader är direkt förpliktande lagstiftning, och medlemsstaterna får inte utfärda bestämmelser som avviker från eller överlappar förordningen. Nationella bestämmelser som kompletterar förordningen behövs dock för att säkerställa att de nationella myndigheterna har tydliga och tillräckliga befogenheter för att kunna bistå Europeiska kommissionen, som ansvarar för genomförandet av förordningen.

Ekonomiutskottet ser det som motiverat att det till lagen om Konkurrens- och konsumentverket fogas ett nytt 1 b kap. med bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverkets uppgifter i anslutning till förordningen om digitala marknader. Detta är ändamålsenligt i och med att de nya uppgifterna har en naturlig koppling till ämbetsverkets verksamhetsområde. Ställningen som central nationell kontaktmyndighet bidrar till att säkerställa ett smidigt informationsutbyte och en tydlig samordning av uppgifterna.

De nationella myndigheternas roll i genomförandet av förordningen om digitala marknader begränsar sig till att bistå kommissionen. Den arbetsmängd som genomförandet av förordningen medför för Konkurrens- och konsumentverket beror på antalet begäranden om information och bistånd från kommissionen, samt på de uppgifter som tredje parter lämnat om grindvaktens me-

Betänkande EkUB 5/2024 rd

toder och beteenden. Utskottet inskräper att Konkurrens- och konsumentverket ska tillförsäkras tillräckliga resurser också för skötseln av de nya uppgifter som nu föreskrivs.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 11/2024 rd utan ändringar.

Helsingfors 5.4.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sakari Puisto saf
vice ordförande Ville Kaunisto saml
medlem Noora Fagerström saml
medlem Kaisa Garedeu saf
medlem Lotta Hamari sd
medlem Antti Kangas saf
medlem Helena Marttila sd
medlem Timo Mehtälä cent
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Pia Sillanpää saf
medlem Oras Tynkkynen gröna
medlem Sinuhe Wallinheimo saml
medlem Juha Viitala sd
ersättare Pauli Aalto-Setälä saml.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.